

Norðmenn geva føroyingum góð ráð:

Flytið olju til lands í Føroyum og brúkið bert eina útgerðarstöð

-Vit finga mong góð ráð frá hetlendingum og orknoyingum, tá vit fóru undir at gera fyrsta olju-terminalin í Norøgi. Ráð okkara til føroyingar eru; fáid oljufeløgini at flyta oljuna til lands - og leggið tykkum eftir bara at hava eina útgerðarstöð frá byrjan sigur borgarstjórin í Øygarden Kommunu

JAN MÜLLER

Føroya ferðalagið her á oljuterminalinum í Sture uttan fyrri Bergen, har oljugoymslurnar eru sprongdar inn í fjallið

Føroyska samfelagið kann læra nógv av royndunum hjá norðmonnum í teirra skjótt 30 ára drúgvu royndum innan frálavavinnu. Hetta gongur m.a. týðuliga fram í tí frágreiðing, sum Oljuráðleggingarnevndin hevur givið út. Og tað er so eisini tað, sum føroyingar við egnum eygum og oyrum sanna, tá teir vitja „Oljunoreg“.

So var eisini nú um dagarnar, tá ikki færri enn 17 føroyingar vórðu bodnir til Noreg at síggja nakað av virkseminum hjá stóra norska oljufelagnum Norsk Hydro. Hesir umboðaðu bæði vinnulív, almennar stovnar, fjølmíðlar o.o.

Norsk Hydro er við í einum oljusamtaki, sum ynskir at leita eftir olju við Føroyar. Hini feløgini í samtakinum eru Lasmo, Amerada Hess og Dapas og vóru umboð fyrri hesi feløgini eisini við, tá føroyska ferðalagið vitjaði Norsk Hydro.

Norsk Hydro

Norsk Hydro, sum varð stovnað í 1905, er næststørsta fyrirtøkan í Noregi í dag. Bert Statoil er størri. Tað almenna eigur meira enn 50% í fyrirkuni, sum arbeiðir kring allan heim. Oljan er bert ein partur av virkseminum. Fyrirtøkan tekst eisini við framleiðslu av aluminium og kunsttøðum og aling av laks. Hon er størsti laksaalari í Europa og eigur eitt nú stór alibrúk í Hetlandi og Skotlandi umframt í Noregi.

Í dag er Norsk Hydro við í oljuvinnu í Norðsjónum

og annars í fleiri øðrum londum. Áhugin fyrri at vera við í leiting í føroyska økinum kemst m.a. av, at fyrirtøkan hevur nógv royndir á djúpum vatni og arbeiðir á økjum út fyrri Miðnoreg, sum hava umleið somu jarðfrøði sum Føroyar.

Hjá Norsk Hydro vilja teir tí fegnir kunna føroyingar um sitt virksemi og hvat fyrirtøkan annars stendur fyrri. Og hetta finga teir 17 føroyingar, sum her fyrri fóru við leiguflogfari til Bergen, eitt rættiliga gott boð uppá.

Vitjað varð úti á einum av oljupallunum hjá Norsk Hydro, Oseberg C. Har varð greitt frá arbeiðinum umboð á einum slíkum palli, ið telist millum teir størstu í Norðsjónum.

Higani gekk leiðin so til tvær støðir á landi, sum virka innan somu vinnu, útgerðarstöðina í Mongstad og oljuterminalin í Sture, tvey pláss, sum liggja ikki so langt frá Bergen.

Oseberg

Oseberg C er partur av einum størri oljufelti við tilsamans trimum pallum. Framleiðslan er góð hálv millión tunnur um samdøgrið. Fyrsta oljan frá feltinum kom upp í 1988 og vara goymslurnar til 2017. Fløgan í alt feltið er uppá umleið 50 milliarðir kr.

Úti á oljupallinum finga føroyingar kunning um arbeiðið har og ikki minst varð stórir dentur lagdur á at greiða frá trygðini. Tað er einki dulmál, at Norsk Hydro liggur væl fyrri, tá

talan er um trygðina umboð á oljupallum og á útgerðarstöðum. Á Oseberg C hava teir einki óhapp havt í 850 dagar, sum hevur ført til, at fólk eru tikin úr arbeiðinum.

Ein av loynidómum aftanfyrri góðu trygdarhugtølini sigur leiðslan hjá Norsk Hydro vera hana, at øll starvsfólk teirra skriva upp og rapportera øll mistøk og óvantaðar hendingar, sum fara fram á arbeiðsplássinum. Hetta fær starvsfólk at hugsa meira um trygðina. Hjá Norsk Hydro meta teir eisini sjálvt arbeiðsklimið at hava alstóran týdning fyrri trygðina og harvið eisini fyrri tað rakstrarliga úrslitið.

Fyrirtøkan er eisini errin av at vísa á góðu rakstrarfólini. Meðan tað vanliga kostar millum 8-9 kr. at framleiða eina tunn av olju, so megna teir á Oseberg at koma heilt niður á ein framleiðsluprís uppá 5-6 kr og eisini lægri.

Henda gongdin meta teir hjá Norsk Hydro er sera positiv fyrri vinnuna, tí meðan stóru oljugoymslurnar tømast, so er tað bráðliga vörðin lønandi at fara eftir teimum mongu smærri goymslunum eisini.

Umboð á oljupallinum verður tosað um tann trygðing, sum framkomna teknifrøðin hevur fyrri alla vinnuna. Horisontalboring og meira avanseraðir brunnar á havbotninum eru við til at lækka alt kostnaðarstöðið í vinnuni og harvið gera hana meira lønandi. Hetta er ikki minst nakað, sum Norsk

Hydro hevur arbeitt við, umframt hetta at fôrka seg longur og longur út á djúpt vatn.

Mongstad

Tað er útgerðarstöðin í Mongstad, sum veitir tær neyðugu tænastrurnar til oljupallarnar hjá Norsk Hydro. Utgerðarstöðin er 100.000 fermetrar stór og kostaði umleið 90 mill.kr. at byggja í 84. Í dag hevði prísurin verið um tær 250 mill. kr. Tað var Norsk Hydro, sum figgjði stöðina, sum í dag er á fleiri hondum. Stöðin tekur sær bæði av framleiðslupallinum og av boripallum. Umleið 70% av virkseminum er tengt á boripallinum.

Á stöðini hava teir tær góðu ráð til føroyingarar ikki at leypa framur í útgerðarhavnir á hvørjum kletti. Heldur at savna kreftirnar á einum stað, har øll oljufeløgini eru umboðað.

Sture

Seinasti steðgurin á ferðini er á Sture-oljuterminalinum. Øll oljan frá Oseberg og nærliggjandi feltum verður flutt um rørleiðing til lands, umleið 700.000 fót av olju um dagin ella 1% av allari heimsframleiðsluni av olju.

Hóast norðmenn hava verið í oljuvinnuni í skjótt 30 ár, so eru tað bert 10 ár síðani, at fyrsta oljan kom uppá land í Noregi. Undir útbýggingini av Oseberg gjørdi Norsk Hydro av at fœra oljuna til Noreg, tí

hetta var mest lønandi. Hetta tiltakið hevur fingið Øygarden kommunu, har Sture liggur at blómað. Fólkatalið veksir og virkseimið økist í hvørjum.

Á fundi við borgarstjóran í kommununi finga føroyingar greitt at vita, at ein hevur einki at óttast við at fœra oljuna til lands. Hvørki í byggingini av einum terminali ella nú virkseimi er í gongd.

-Vit vóru í Hetlandi og Orknoyggunum fyrri at síggja, hvussu teir høvdu bygt sínar oljuhavnir, áðrenn vit settu spakan í her sigur borgarstjórin í Øygarden kommunu. Har finga teir nógv góð ráð og hugskot og eitt var at gera øðrvísi enn teir og tí vóru oljugoymslurnar rætt og slætt sprongdar inn í fjallið.

Hetta hevur verið sera væleydnað. Av tí at goymslurnar liggja undir vatnstøðu er vandin fyrri dálking lítill og eingin og er annars sera nógv gjørt fyrri at fœra fyrri dálking á sjónum, tá tær stóru tangaskipini upp til 300.000 tons koma inn eftir oljuni.

Ráð til føroyingar

Borgarstjórin vil avgjørt mæla føroyingum til at gera sum teir hava gjørt tvis. at fáa oljufeløgini til at leggja rørleiðing til lands og leggja oljuna upp har, til hon so verður flutt til reinsari aðrastaðni.

-Við at flyta oljuna til lands gjøgnum rør heldur enn at lasta hana umboð á tangaskip á feltinum fæst betri stabilitetur og regulari-

ter í driftini. Hetta staðfesta oljufeløgini, og rakstrarliga er tað eisini stórir figgjartilgur fyrimunur at flyta oljuna til lands. Hetta hevur tó eisini nakað við støðina á oljufeltinum og frástøðuna at gera.

Borgarstjórin í Øygarden heldur tað er eitt gott hugskot um føroyskir myndugleikar longu nú lata oljufeløgini vita, at tað er eitt greitt ynski frá føroyskari síðu, at oljan verður flutt til lands í Føroyum.

Teir, ið vórðu við á ferðini í Norgi, vóru: Vilhelm Johannesen, formaður í Føroya Arbeidsgevarafelag, Karl Johannesen, formaður í Havnar Arbeidsmannafelag, Elmar Højgaard, leiðari av V&B, Pál Weihe frá Sjúkrahúsvirkinum, Uni Vestureið frá lögregluni, Andra Róin frá Telefonvirkinum, Poul Mohr, frá Tórshavnar Skipasmiðju, Kartin Toftegaard og Petur Joensen frá Oljufyrirskipingini, Hákon Niclassen og Bjarni Bjarnason frá landsumsitingini, Kári Højgaard frá Kongshavnar Havn, Tórleiv Mikkelsen, frá Tór Shipping og Johan Mortensen, umboðsmaður fyrri Amerada Hess.